

Økonomibilag nr. 5 2022

Dato: 23. august 2022

Tlf. dir.: 2498 1032
E-mail: okonomi@balk.dk
Kontakt: Steffen Mølgaard Jensen

Sagsid: 00.30.00-G01-5-21

Direktionens budgetforslag til budget 2023 og overslagsårene 2024-2026

Baggrund

Kommunalbestyrelsen vedtog den 30. maj 2022 en økonomisk strategi for Ballerup Kommune for perioden 2023 til 2026. Strategien sikrer en robust økonomi, der kan rumme økonomiske udsving i indtægterne og i udgifterne samt give Kommunalbestyrelsen mulighed for i et økonomisk perspektiv at realisere visionerne for Ballerup Kommune fremadrettet, som de er formuleret i Vision 2029. Den økonomiske strategi har fire målsætninger for budgetlægningen:

- De løbende poster skal udgøre et overskud på minimum 150 mio. kr. i gennemsnit over budgetårene.
- Ultimolikviditeten for budgetåret samt første og andet overslagsår skal minimum udgøre 125 mio. kr., mens likviditeten i tredje budgetoverslagsår skal være 150 mio. kr.
- Gælden nedbringes med 50 mio. kr. over valgperioden, dog undtages lån til større langsigtede investeringer i infrastruktur eller kapacitet i forbindelse med byudvikling.
- Service- og anlægsrammen overholdes.

Budgettet for 2023 skal ses i lyset af den aktuelle økonomiske situation. Råderummet i dansk økonomi er begrænset, og der er risiko for en overophedning af anlægssektoren. Det betyder, at kommunerne – herunder Ballerup Kommune – ikke kompenseres for stigende serviceudgifter ligesom, at muligheden for anlæg kraftigt begrænses. Det sker samtidig med en forventet befolkningstilvækst i kommunen.

Regeringen og KL anerkender i den årlige økonomiaftale mellem parterne det udgiftspres, som kommunerne er underlagt. Men det præciseres samtidig, "at den enkelte kommunalbestyrelse inden for lovgivningens rammer har ansvaret for at prioritere opgaveløsningen og økonomien". Det betyder, at det er op til Ballerup Kommune at prioritere inden for de økonomiske rammer, når der opleves stigende udgifter på de specialiserede socialområder for børn og voksne.

Sammenfatning

Direktionens budgetforslag tager afsæt i grundbudgettet, hvor driftskorrekationer fra anden budgetopfølgning 2022 er indarbejdet. Hertil kommer øvrige forudsætninger og ændringer.

Det samlede budget på servicerammen løftes i 2023 med 36 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget 2022 i 2023-priser og 17 mio. kr. i forhold til den korrigerede serviceramme for 2022 i 2023-priser. Det sker som følge af stigende udgifter på de specialiserede områder samt den demografiske udvikling og tekniske korrekationer og er inkl. budgetforslagets spareblok. Trods en god økonomi og penge i kassen, må Ballerup Kommune ikke bruge mere end den service- og anlægsramme, som kommunen er underlagt. Derfor skal der gennemføres besparelser for at få budgettet i balance.

Med direktionens budgetforslag skal der i 2023 gennemføres besparelser for 57 mio. kr. for at opnå de viste resultater og sikre en overholdelse af den økonomiske strategi. Direktionens budgetforslag kræver en fortsat stram økonomisk styring på drift og anlæg, og enhver forøgelse af udgifterne skal finansieres og holdes op mod opfyldelsen af den økonomiske strategi.

Administrationen har som led i budgetprocessen afdækket områder med budgetudfordringer. I maj måned var det administrationens vurdering, at der tegnede sig en økonomisk budgetudfordring på 100-116 mio. kr. årligt fra 2023 og frem. Gennem en række tiltag og andre forhold er budgetudfordringen begrænset, således at der skal findes besparelser for 57 mio. kr. i 2023.

Når besparelsesbehovet er 57 mio. kr. i 2023, skyldes det, at Ballerup Kommune ikke har fået forøget servicerammen i 2023 i samme omfang, som udgifterne stiger. Servicerammen reguleres alene med den demografiske udvikling på landsplan, hvilket ikke dækker demografireguleringen i Ballerup Kommune. Forøgelsen af servicerammen er derfor ikke tilstrækkelig til at dække budgetudfordringen samt øvrige tekniske korrekationer, der samlet øger udgifterne. Ballerup Kommuner bliver med andre ord kun kompenseret delvist for det stigende udgiftsbehov, som kommunen har.

Sparekataloget, som sendes i høring sammen med budgettet, rummer forslag til besparelser for 75,5 mio. kr.

Når budgetudfordringen og sparebehovet nu estimeres at være mindre skyldes det primært de fremrykkede besparelser på Sundheds- og Ældreudvalgets område samt en række budgettilpasninger i forbindelse med handleplaner på Børne- og Skoleudvalget samt Sundheds- og Ældreudvalgets område. Dertil kommer udskudt ibrugtagen af Plejehjemmet Toftehaven og at øgede energiudgifter kompenseres økonomisk i aftalen mellem regeringen og KL. Derudover udmøntes indkøbsbesparelsen på de enkelte bevillingsrammer.

Som led i Aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi i 2023 aftales en service- og anlægsramme gældende for kommunerne under ét. Direktionens budgetforslag tager udgangspunkt i en teknisk udmeldt ramme for Ballerup Kommune. Den endelige service- og anlægsramme for 2023 fastlægges i forbindelse med den faseopdelte budgetproces i regi af KL.

Budgetforslaget repræsenterer som vanligt en ambition om at sikre realistiske driftsbudgetter. Budgetforslaget tager afsæt i den aktuelle budgetudfordring samt de forudsætninger og konsekvenser, der er indarbejdet i første og anden budgetopfølgning 2022. Budgettet er korrigeret for pris- og lønudviklingen.

Kommunalbestyrelsen har i den økonomiske strategi besluttet en årlig omprioritering på minimum 1 pct., hvilket er indarbejdet på de enkelte bevillingsrammer i overslagsårene 2024-2026. Omprioriteringen er nødvendig for at dække udgifterne forbundet med demografiudviklingen.

Den aktuelle økonomiske situation på landsplan betyder, at servicerammen ikke forventes at udvikle sig svarende til de stigende serviceudgifter, som forventes i Ballerup Kommune såvel som resten af landet. De stigende serviceudgifter kompenseres ikke i økonomiaftalen mellem regeringen og KL. I stedet er det i økonomiaftalen præciseret, "at den enkelte kommunalbestyrelse inden for lovgivningens rammer har ansvaret for at prioritere opgaveløsningen og økonomien".

Dertil kommer, at der i en årrække må forventes et lavere anlægsniveau. Dette skal ikke mindst ses i lyset af KL's nye metode for udmeldingen af den teknisk vejledende anlægsramme for kommunerne. Her lægges der op til, at kommuner, som i udgangspunktet har haft et højt historisk anlægsniveau, skal reducere anlægsniveauet. Dette gør sig gældende for Ballerup Kommune.

Med direktionens budgetforslag er alle mål i den økonomiske strategi opfyldt.

Tabel 1. Overholdelse af den økonomiske strategi

Serviceramme - overholde KL's ramme		Anlægsramme - overholde KL's ramme			
Måltal	3.027,0	Måltal	190,0		
Resultat	3.027,0	Resultat	189,7		
Difference	0,0	Difference	0,3		
Overskud på løbende poster - gennemsnitligt overskud i budgetperioden		Gæld - nedbringelse af gæld i valgperioden			
Måltal	150,0	Måltal	50,0		
Resultat	283,3	Resultat	76,1		
Difference	133,3	Difference	26,1		
Ultimo likviditet - opbygge likvid beholdning (* forudsætter 1 pct. omprioritering i overslagsårene)					
	2023	2024*	2025*	2026*	
Måltal	125,0	125,0	125,0	150,0	
Resultat	149,3	140,5	194,5	222,0	
Difference	24,3	15,5	69,5	72,0	

Service

For så vidt angår servicerammen estimeres den for Ballerup Kommune til 3.027 mio. kr. i 2023. Administrationen vurderer ikke, at de stigende udgifter kan indeholdes inden for den snævre økonomiske ramme. I budgetforslaget er der indlagt en spareblok på 57 mio. kr. i 2023 stigende til 95 mio. kr. i 2026. En udmøntning af

spareblokken er nødvendig for at opnå det viste resultat og opfylde målene i den økonomiske strategi. Til det formål er der udarbejdet en række spareforslag med et økonomisk potentiale på 75,5 mio. kr. i 2023 (Sparekataloget 2023). Hvis der træffes beslutninger i budgetprocessen om varige serviceløft/-ændringer, skal disse også finansieres og holdes op mod den økonomiske strategi.

Anlæg

For så vidt angår anlægsrammen estimeres den for Ballerup Kommune til 190 mio. kr., hvilket er en betydelig reduktion i forhold til tidligere. I budgetforslaget er der som konsekvens af rammen indarbejdet nettoændringer på anlægsområdet på samlet -105,1 mio. kr. i 2023. En række anlægsinvesteringer er på baggrund af en konkret vurdering blevet periodiseret i overensstemmelse med nye forventninger til anlægget. Herunder er der fremrykket anlæg til 2022 for 55,2 mio. kr. Det betyder, at der i 2023 er budgetteret med et anlægsbudget på 189,7 mio. kr. inkl. nye forslag og ændringer til eksisterende projekter. Der er i overslagsårene et ekstraordinært træk på anlægsmidlerne, hvilket påvirker likviditeten i 2024 og 2025. Det skyldes primært byudviklingen, hvor kapaciteten på særligt børneområdet skal udbygges.

Indtægter

Aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi i 2023 er blevet konkretiseret, og de endelige oplysninger om statsgaranteret udskrivningsgrundlag samt generelle tilskud og kommunal udligning foreligger. Herudover har KL udsendt nye reviderede skøn over væksten i udskrivningsgrundlag og udligningen mv. i overslagsårene 2024-2026.

På indtægtssiden beror budgetforslaget på den beregning af skatteindtægter og tilskud/udligning, som fremgår af Økonomibilag nr. 4, idet det anbefales i budgetforslaget, at der vælges statsgaranteret udskrivningsgrundlag i forhold til indkomstskat og tilskud/udligning. Beregningerne i direktionens budgetforslag beror herpå.

Der er i budgetforslaget forudsat en uændret udskrivningsprocent på 25,5 samt en uændret grundskyldspromille på 28,89.

Forudsætninger og ændringer i direktionens budgetforslag

Drift

Driftsposterne i budgettet beror på forudsætningerne og konsekvenserne af første og anden budgetopfølgning for 2022. Budgettet er korrigeret for pris- og lønudviklingen. Yderligere er der foretaget en række ændringer, som uddybes herunder.

Spareblok og sparekatalog

I budgetforslaget er der indlagt en spareblok på 57 mio. kr. i 2023 stigende til 95 mio. kr. i 2026. Baggrunden for spareblokken er at sikre en langsigtet sund økonomi og at servicerrammen sætter begrænsninger for, hvad kommunen må bruge trods penge i kassen. Til trods for et stigende udgiftspres kompenseres kommunerne ikke økonomisk fuldt ud i økonomiaftalen mellem regeringen og KL. Det er derfor nødvendigt at tilpasse kommunens serviceudgifter.

I overslagsårene er servicerrammens størrelse og den afledte spareblok estimeret med henblik på at sikre overholdelse af den økonomiske strategi også i overslagsårene. Dette beror selvsagt på en vis usikkerhed, da servicerrammen aftales som led i økonomiaftalerne mellem den til en hver tid siddende regering og KL.

En udmøntning af spareblokken er nødvendig for at opnå det viste resultat og opfylde målene i den økonomiske strategi. Det er således en forudsætning for budgetforslaget, at der ved behandling af budgettet for 2023 besluttes besparelser for mindst 57 mio. kr. i 2023, 66 mio. kr. i 2024 og 96 mio. kr. i 2025 faldende til 95 mio. kr. i 2026.

Til det formål har fagudvalgene behandlet en række spareforslag, som indgår i sparekataloget. Sparekataloget indeholder ud over allerede gennemførte besparelser forslag med et økonomisk potentiale på 75,5 mio. kr. i 2023, 96,4 mio. kr. i 2024 og 99,3 mio. kr. i 2025 og frem.

Sparekataloget ekskl. allerede gennemførte besparelser indeholder samlet spareforslag, som svarer til 3 pct. af kommunens samlede servicenettdriftsudgifter i 2023 stigende til 3,5 pct. i overslagsårene.

Budgetudfordring

I forlængelse af merforbruget i Center for Børne- og Ungerådgivning i 2021 har administrationen afdækket øvrige områder for at kunne præsentere en samlet budgetudfordring for budget 2023 og frem. Kommunalbestyrelsen er løbende blevet orienteret herom. I maj måned var det administrationens vurdering, at der tegnede sig en økonomisk budgetudfordring på 100-116 mio. kr. årligt fra 2023 og frem.

Gennem en række tiltag og andre forhold er det nu administrationens vurdering, at budgetudfordringen for 2023 er mindsket, så der skal gennemføres besparelser for 57 mio. kr. i 2023. Udviklingen i vurderingen af budgetudfordringen fra maj til nu skyldes i grove træk følgende forhold:

For det første har Sundheds- og Ældreudvalget vedtaget en række besparelser, som har effekt i 2023. Der forventes som konsekvens færre udgifter.

For det andet udskydes ibrugtagningen af Plejehjemmet Toftehaven som følge af bygherres konkurs. Det betyder, at de afledte driftsudgifter ved ibrugtagningen af Toftehaven, som oprindeligt var indlagt i budgettet for 2023, ikke forventes anvendt i 2023. De afledte driftsudgifter fastholdes med halv effekt i budgettet for 2024 og med fuld effekt i budgettet for 2025.

For det tredje tages skønnet for øgede energiudgifter ud af budgetudfordringen. De øgede energiudgifter kompenseres i aftalen om kommunernes økonomi mellem regeringen og KL gennem det nye skøn for pris- og lønudviklingen. Der forventes fortsat øgede energiudgifter, men da disse kompenseres, indgår de ikke længere i budgetudfordringen.

For det fjerde er indkøbsbesparelsen på 18 mio. kr. udmøntet på de enkelte bevillingsrammer, således at der er et samlet budget at styre ud fra på de enkelte rammer. Administrationen arbejder løbende med at gennemføre handleplaner. Fagudvalgene orienteres løbende om dette arbejde.

De enkelte bevillingsrammer er i direktionens budgetforslag løftet med budgetudfordringen. Dette er en medvirkende årsag til, at det i budgettet er nødvendigt at gennemføre besparelser. Det understreges i den forbindelse, at serviceudgifterne i budget 2023 samlet set løftes med 36 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget 2022 i 2023-priser og 17 mio. kr. i forhold til den korrigerede serviceramme for 2022 i 2023-priser, når spareblokken på 57 mio. kr. er udmøntet. Det skyldes, at

budgetudfordringen og den samlede demografiregulering samt tekniske korrektioner indgår i direktionens budgetforslag. Budgetudfordringen gør det dog nødvendigt at foretage en række prioriteringer, da servicerammen ikke øges svarende til budgetudvidelserne.

Af nedenstående tabel fremgår løftet i økonomien på de enkelte udvalgs rammer som følge af budgetudfordringen inden udmøntningen af spareforslag fra sparekataloget.

Tabel 2. Løft af rammer budget 2023

(mio. kr., 2023-P/L-niveau)	2023	2024	2025	2026
Børne- og Skoleudvalget	28,5	28,5	28,5	28,5
30.34 Ballerup Fritidsordning (BFO)	2,5	2,5	2,5	2,5
30.36 Tilbud til børn og unge med særlige behov	5,0	5,0	5,0	5,0
30.46 Forebyggelse/anbringelse af børn og unge uden for hjemmet	21,0	21,0	21,0	21,0
Socialudvalget	12,0	12,0	12,0	12,0
50.54 Tilbud til voksne med særlige behov	12,0	12,0	12,0	12,0
Sundheds- og Ældreudvalget	-6,7	3,3	13,3	13,3
51.52 Tilbud til ældre pensionister	-5,2	4,8	14,8	14,8
51.56 Sundhed og forebyggelse	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Økonomiudvalget	31,0	36,0	36,0	36,0
60.62 Udmøntning af indkøbsbesparelse	18,0	23,0	23,0	23,0
60.62 Den centrale administrative funktion	13,0	13,0	13,0	13,0
SAMLET	64,8	79,8	89,8	89,8

Note: På Sundheds- og Ældreudvalget foretages brutto et løft af budgettet. I 2023 og 2024 opvejes det dog delvist af færre udgifter som følge af forsinket ibrugtagning af Toftehaven på bevillingsramme 51.52. Derudover opvejes løftet i budgettet delvist af de fremrykkede besparelser på bevillingsrammerne 51.52 og 51.56, som reducerer budgettet i hele budgetlægningsperioden.

Det er administrationens forventning, at der med de tilførte midler i budgetudfordringen sikres realistiske budgetter. Med direktionens budgetforslag er grundlaget for at arbejde videre med Kommunalbestyrelsens beslutning i maj vedrørende et skærpet administrativt fokus på budgetoverholdelse dermed til stede. Det vil dog kræve en fortsat stram økonomisk styring, hvor der vil ske en revurdering af visitationer, bevillinger og tilbud, hvor hensigten er at sænke det generelle udgiftsniveau.

Årlig omprioritering på 1 pct.

Der er i direktionens budgetforslag indarbejdet en årlig omprioritering på 1 pct. i overslagsårene 2024 til 2026 jf. den økonomiske strategi. Disse er indarbejdet på de respektive bevillingsrammer. Administrationen vil i umiddelbar forlængelse af budgetvedtagelsen påbegynde arbejdet med at udmønte omprioriteringen i konkrete forslag til initiativer, som fremlægges politisk. Omprioriteringen i overslagsårene er nødvendig for at skabe et økonomisk råderum til den befolkningsudvikling, som forventes.

Puljer med udløb

Økonomiudvalget har den 14. juni 2022 (Punkt 3) besluttet, at bevillinger eller puljeindtægter, der har udløb i 2023 ikke som udgangspunkt videreføres med budget 2023. En eventuel forlængelse af puljerne indgår i budgetforhandlinger for 2023.

På Erhvervs-, Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalgets område er der to puljer: Sundhedsindsatser og Idrætsfællesskabet på henholdsvis 0,3 mio. kr. og 0,2 mio. kr. Indsatserne i regi af disse puljer er fortsat ikke igangsat og igangsættes ikke i 2022. Den primære årsag er COVID-19. De samlede 0,5 mio. kr. er indarbejdet i budget 2023, og videreføres dermed med mindre, der træffes anden beslutning.

Finanslovspuljer

De finanslovspuljer, som tidligere er overgået til udmøntning via bloktilskuddet er indarbejdet i budgettet. Der er tale om løft til bedre bemanning i ældreplejen og generelt løft af folkeskolen. Midlerne blev ved en fejl ikke lagt ind i budgettet i forbindelse med budgettet for 2022, hvilket derfor sker i år. Vedrørende løft af folkeskolen hæves kompensationen i 2023 fra 5,1 mio. kr. til 7,7 mio. kr., hvilket ligeledes indgår i budgettet.

I 2023 er der ikke finanslovspuljer, som overgår til udmøntning via bloktilskuddet. I 2024 overgår finanslovspuljerne vedrørende minimumsnormeringer til udmøntning via bloktilskuddet. Allerede nu er de økonomiske konsekvenser imidlertid aftalt mellem regeringen og KL. Finansieringen indgår derfor i skønnet for bloktilskuddet. Som konsekvens er der i budgettet lagt 5,4 mio. kr. ind til minimumsnormeringer fra 2024 og frem.

Den finansiering som Ballerup Kommune modtager til at forbedre normeringerne overstiger den udgift, som forventes nødvendig for at overholde lovens minimumskrav. Ballerup Kommune modtager således finansiering for 15,2 mio. kr., men løfter alene budgettet med 5,4 mio. kr. fra 2024 og frem. Et yderligere løft kan besluttes i forbindelse med budget 2024, men vil kræve finansiering og bør holdes op mod målsætningerne i den økonomiske strategi.

Demografi

I overensstemmelse med den seneste befolkningsprognose i Økonomibilag nr. 1 er ændringerne i demografien indarbejdet i direktionens budgetforslag for budgetårene 2023-2026. Områder med stigende målgrupper bliver derved kompenseret med midler svarende til det øgede udgiftsbehov, der følger af den løbende befolkningsudvikling i Ballerup Kommune. Det er særligt på Børne- og Skoleudvalgets område, at der sker en budgettilførsel som følge af den forventede demografiudvikling.

Den samlede opskrivning af driftsbudgettet i overslagsåret 2026 som følge af forventede demografiske ændringer er estimeret til 153,2 mio. kr. For at skabe et økonomisk råderum til at dække udgifterne forbundet med demografiudviklingen er det nødvendigt årligt at omprioritere for 1 pct. i overslagsårene.

De konkrete beløb vedrørende demografi, som indgår i budgettet, afspejler alene den marginale ændring – forskellene mellem den seneste befolkningsprognose og den forrige befolkningsprognose. Den forrige befolkningsprognose ligger i grundbudgettet. Med indarbejdelsen af udgifterne til demografi er der taget højde for kendte ændringer i antallet af både børn og ældre.

Tekniske korrektioner

Ud over de ovenstående ændringer til budget 2023 er der gennemført en række tekniske korrektioner:

DUT og andre reguleringer

Der er indarbejdet budgetændringer vedrørende lovændringer, som indgår i økonomiaftalen mellem regeringen og KL efter DUT (Det Udvidede Totalbalanceprincip) og andre reguleringer. Beløbene inden for servicerammen er 3,1 mio. kr. i 2023 og 4,6 mio. kr. i 2024 stigende til 5,7 mio. kr. i 2025 og frem. Uden for servicerammen reduceres budgettet med 0,3 mio. kr. i 2023 og 2024 samt 0,6 mio. kr. i 2025 og frem.

Bemærk, at merudgiften i forbindelse med indførelsen af minimumsnormeringer kompenseres på dette års lov- og cirkulæreprogram, men først fra 2024 og frem, hvor minimumsnormeringer overgår fra at finansieres af en finanslovspulje til at finansieres af bloktilskuddet. Merudgiften forbundet med indførelse af minimumsnormeringer er som konsekvens indarbejdet i budgettet med 5,4 mio. kr. fra 2024 og frem. Dette beløb indgår ikke i ovenstående beløb vedrørende DUT og andre reguleringer. Se også afsnittet om finanslovspuljer.

Uomgængelig aktivitet

I budget 2023 er der indarbejdet budget til at dække stigende udgifter til uomgængelig aktivitet, som ikke kompenseres gennem DUT eller andre reguleringer. Det vedrører 0,5 mio. kr. som følge af en udvidelse af brandsyn på alle kommunale bygninger og 1,9 mio. kr. som følge af afledt drift vedrørende de nye daginstitutioner Torvevej 35 i Skovlunde og Hold-an Vej 156-158 i Ballerup.

Justering af satser og takster på baggrund af P/L-reguleringen

Som konsekvens af de nye centrale skøn over pris- og lønudviklingen foretages en teknisk justering af satser og takster, så disse stemmer overens med gældende beslutninger. De økonomiske konsekvenser er 5,9 mio. kr. i 2023 og 2024 samt 5,7 i 2025 og frem.

Udfasning af gas

Der er indgået en række landspolitiske aftaler vedrørende grøn varme, udfasning af gas og fremskyndet varmeplanlægning for perioden 2022-2025. Det er mellem regeringen og KL aftalt, at kommunerne kompenseres for merudgifterne. Dog indgår økonomien ikke i DUT, andre reguleringer eller finanslovspuljer, men der sker en ekstraordinær udmøntning på et finanslovsaktstykke i efteråret.

For Ballerup Kommune svarer compensationen til 0,5 mio. kr. i 2023. Midlerne øger servicerammen. Da beløbet er kendt er det indarbejdet i direktionens forventning til servicerammen.

Indtægter

Aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi i 2023 er blevet konkretiseret, og de endelige oplysninger om statsgaranteret udskrivningsgrundlag samt generelle tilskud og kommunal udligning foreligger. Herudover har KL udsendt nye reviderede skøn over væksten i udskrivningsgrundlag og udligningen mv. i overslagsårene 2024-2026.

På indtægtssiden beror budgetforslaget på den beregning af skatteindtægter og tilskud/udligning, som fremgår af Økonomibilag nr. 4, idet det forudsættes i budgetforslaget, at der vælges statsgaranteret udskrivningsgrundlag i forhold til indkomstskat og tilskud/udligning. I den sammenhæng bemærkes det, at øgede indtægter

ikke påvirker kommunens service- og anlægsramme, men alene påvirker kommunens likviditet.

Der er i budgetforslaget forudsat en uændret udskrivningsprocent på 25,5 samt en uændret grundskyldspromille på 28,89.

Anlæg

Nedenfor beskrives budgetforslaget på anlægsområdet i 2023 og 2024-2026. De allerede vedtagne anlægsprojekter fremgår af den vedlagte "Investeringsoversigt for Ballerup Kommune 2022-2026 – Budget 2023".

Anlæg 2023

I budgetforslaget er der taget udgangspunkt i samlede anlægsudgifter svarende til 189,7 mio. kr. i 2023. Forslaget indeholder desuden en række nye nødvendige anlægsprojekter for 25,2 mio. kr. i 2023.

I budget 2022 blev der budgetteret med anlæg for 294,8 mio. kr. i 2023. Budgetforslaget indebærer derfor, at en række anlæg fremrykkes til 2022 og andre udskydes til overslagsårene for samlet 105,2 mio. kr.

Der er i overslagsårene 2024-2026 lagt bruttoanlægsbudgetter ind på 247,3 mio. kr. i 2024, 227,5 mio. kr. i 2025 og 316,3 mio. kr. i 2026. Heraf nye nødvendige anlægsprojekter for 20,9 mio. kr. 2024, 28,9 mio. kr. 2025 og 26,9 mio. kr. 2026, jf. bilag om ændringer.

Anlægsrammen i overslagsårene er behæftet med større usikkerhed. Med de nuværende forudsætninger må der dog forventes en lavere anlægsramme end det budgetterede anlægsniveau i overslagsårene.

Der er i direktionens budgetforslag budgetteret med anlægsindtægter og kendte salg af grunde for 3,3 mio. kr. i 2023.

Det estimeres i budgettet, at der løbende ruller anlægsudgifter for 41,4 mio. kr. svarende til skønnet for anden budgetopfølgning 2022. Beløbet er behæftet med usikkerhed, og estimeres løbende i budgetopfølgningerne. Administrationen søger at afholde anlægsudgifter i det år, hvor de bevilges. Erfaringsmæssigt må et vis rul dog forventes.

BRT (Bus rapid transit)

Grundet større usikkerhed om det kommunale bidrag til BRT på linje 400S er dette ikke lagt ind i budgettet.

Låneoptagelse

I aftalen mellem regeringen og KL er der for budgetåret 2023 ikke etableret nogle særlige lånepuljer.

Skønnet for låneoptagelsen er vurderet på ny med afsæt i relevante anlægsinvesteringer, hvor der kan foretages låneoptag. Derudover er skønnet for låneoptagelsen justeret i forhold til forventningerne til lån vedrørende den midlertidige indefrysning af grundskylden.

Likviditetsudviklingen i budgetperioden

I den økonomiske strategi er målsætningen vedrørende likviditet, at likviditeten ultimo 2023-2025 skal være minimum 125 mio. kr., mens den skal være 150 mio. kr. ultimo 2026.

Målsætningen er som nævnt indledningsvist overholdt i hele budgetperioden. Ultimo 2026 forventes en likviditet på 222 mio. kr. og dermed et råderum på 72 mio. kr. i forhold til den økonomiske strategi.

Øvrige poster

Budgetterne vedrørende renter og afdrag på kommunens gæld er ajourført i overensstemmelse med den forventede gældsudvikling og renteniveau. Samlet nedbringes gælden i budgetperioden med 76,1 mio. kr.

Budgetforslagets resultatoversigt

Budgetforslagets overordnede resultatoversigt er vist i bilag 1 til sidst i dette notat.

Resultatoversigten viser, at der i 2023 forventes et overskud på de løbende poster på 180,4 mio. kr., hvilket er udtryk for, at kommunen har en robust økonomi. I budgetåret er der planlagt et bruttoanlægsbudget på 189,7 mio. kr. og et nettoanlægsbudget på 186,4 mio. kr. Det samlede resultat efter anlæg er således på -6 mio. kr.

Efter afdrag på den langfristede gæld og øvrige balanceforskydninger, herunder primært lånoptag, resulterer budgetforslaget i en likviditetsændring på -65,2 mio. kr., så likviditeten ultimo 2023 er på 149,3 mio. kr. Den langfristede gæld forventes at falde med 20,9 mio. kr. i 2023. Således forventes en gæld ultimo 2023 på i alt 513,3 mio. kr.

Ballerup Kommunes serviceramme for 2023 er estimeret til 3.027 mio. kr. og der ligger i budgettet udgifter inden for servicerammen for 3.027 mio. kr. i 2023. Det beror på forudsætningen om, at der i budgettet for 2023 besluttet besparelser for mindst 66,7 mio. kr. i 2023, 65,6 mio. kr. i 2024 og 96,3 mio. kr. i 2025 faldende lidt til 94,8 mio. kr. i 2026. Kommunens estimerede serviceramme er på den baggrund anvendt, og der er intet yderligere råderum.

For så vidt angår anlægsrammen estimeres den for Ballerup Kommune til 190 mio. kr., hvilket svarer til 0,3 mio. kr. mere end de budgetterede nye anlægsudgifter i 2023.

Budgetforslaget kræver fortsat en stram økonomisk styring på drift og anlæg. Enhver forøgelse af udgifterne skal holdes op imod opfyldelsen af den økonomiske strategi.

Der er et råderum i forhold til likviditetsmålet ultimo 2023 på 24,3 mio. kr., faldende til 15,5 mio. kr. i 2024 og stigende igen til 69,5 mio. kr. i 2025. Ultimo 2026 vil der være et råderum på 72 mio. kr. i forhold til likviditetsmålet.

Tilpasning af budgetforslaget

Inden Økonomiudvalgets andenbehandling af budgettet den 10. oktober 2022 vil indtægtsprognosen vedrørende personskatter samt tilskud og udligning eventuelt blive revurderet. Der vil endvidere blive taget bestik af konjunktur- og ledighedsprognosen i Finansministeriets kommende Økonomisk Redegørelse, som ventes ultimo august.

Likviditetskonsekvensen af kirkelige ligninger vil blive indarbejdet inden andenbehandlingen, og såfremt der viser sig andre væsentlige ændringer til forudsætningerne for budgetforslaget, vil direktionen gøre opmærksom på dette.

Bilag 1 – Resultatoversigt ekskl. overførsler 2023-2026

1.000 kr. (netto)	2. BO 2022 ekskl. overførsler	2023	2024	2025	2026
Driftsvirksomhed:					
Klima- og Miljøudvalget	100.454	100.243	100.300	100.465	100.637
Erhvervs-, Beskæftigelses- og Uddannelses-udvalget	826.602	879.879	883.737	896.542	896.542
Børne- og Skoleudvalget	1.064.573	1.108.606	1.142.198	1.179.105	1.179.108
Kultur- og Fritidsudvalget	128.506	134.032	134.529	135.450	135.450
Sundheds- og Ældreudvalget	833.394	878.773	885.301	890.876	890.876
Socialudvalget	389.179	389.592	389.711	390.812	390.812
Økonomiudvalget	560.778	546.016	536.930	536.856	536.856
Driftsvirksomhed	3.903.485	4.037.141	4.072.707	4.130.106	4.130.281
Spareblok		-56.692	-65.611	-96.302	-94.814
Omprioriteringsforslag		0	0	0	0
1-pct. omprioritering			-29.412	-59.253	-89.093
Demografiregulering i budget 2023		-2.551	11.912	31.011	72.346
Budgetaftale 2023 samt tekniske korrektioner		98.840	120.231	131.275	131.275
Pris- og lønregulering - reserve 2022->2023 frem-skriv		0	109.500	211.800	307.900
Driftsvirksomhed i alt	3.903.485	4.076.738	4.219.327	4.348.637	4.457.895
Renter	12.652	13.713	13.895	13.606	13.606
Tilskud og udligning	-863.231	-696.617	-778.652	-901.928	-990.463
Skatter	-3.293.820	-3.574.236	-3.706.808	-3.773.785	-3.868.176
Skatter, tilskud, udligning i alt	-4.157.051	-4.270.852	-4.485.460	-4.675.713	4.858.639
Overskud på løbende poster	-240.913	-180.401	-252.238	-313.470	-387.138
Anlægsvirksomhed:					
Bruttoanlæg (indenfor anlægsramme)	326.638	189.695	247.250	227.489	316.300
- Heraf nye anlægsinitiativer	13.750	25.200	20.900	28.900	26.900
- Heraf justering af vedtagne anlægsprojekter		-105.103	305	-33.595	51.866
Anlæg vedr. salg og medfinansiering (ej anlægs-ramme)	-20.864	-1.600	-500	-500	-500
Anlæg til forsyningsvirksomhed (ej anlægsramme)	14.021	-1.742	-1.742	-1.742	-1.742
Anlægsvirksomhed i alt	319.795	186.353	245.008	225.247	314.058
Resultat i alt	78.881	5.952	-7.230	-88.223	-73.080
Afdrag på lån	50.667	50.171	0	47.552	47.552
Optagelse af lån (langfristet gæld)	-22.313	-29.250	-14.375	-15.500	-10.000
Øvrige balanceforskydninger	85.539	49.895	32.778	5.907	11.907
Likviditetspåvirkning af budgetvedtagelse		-11.593	-4.047	-5.551	-5.551
Likviditetsændring	192.774	65.174	7.127	-55.815	-29.171

1.000 kr. (netto)	2. BO 2022 ekskl. overførsler	2023	2024	2025	2026
Brugerfinansieret likviditet, primo	12.479	-1.742	-1.742	-1.742	-1.742
Bevægelse, jf. resultatoversigt	192.774	65.174	7.127	-55.815	-29.171
Likvid beholdning, ultimo	216.251	149.334	140.466	194.539	221.968
Langfristet gæld, primo	562.553	534.199	513.278	527.653	495.602
Bevægelse, jf. ovenfor	-28.354	-20.921	14.375	-32.052	-37.552
Langfristet gæld, ultimo	534.199	513.278	527.653	495.602	458.050
Serviceudgifter	2.905.870	3.027.000			
Serviceramme, KL vejledende	2.902.471	3.027.000			
Servicerammeoverholdelse	-3.399	0			